

Decembercirculaire 2019 gemeentefonds

Aan de leden van de raad,

De algemene uitkering uit het gemeentefonds vormt de grootste inkomstenbron van onze gemeente. Op een jaaromzet van € 120-130 miljoen betreft het € 65-75 miljoen aan inkomsten.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken beheert het gemeentefonds en geeft een aantal keer per jaar een circulaire uit, waarin staat hoe het gemeentefonds zich naar verwachting ontwikkelt. De laatste circulaire in een jaar is de decembercirculaire. Op basis van de circulaire's kunnen we de berekening maken hoeveel Zwijndrecht meer of minder zal gaan ontvangen.

Aanleiding

Op 3 december 2019 is de laatste circulaire gepubliceerd. Het ministerie kon om technische redenen op dat moment nog niet alle informatie verwerken, waardoor eind december pas de meeste gevolgen met meer zekerheid konden worden vastgesteld.

Zelfs op dit moment is nog niet alles verwerkt, maar we kunnen met conceptcijfers al wel enige duidelijkheid scheppen over de gevolgen van de circulaire voor Zwijndrecht.

Normaliter heeft de decembercirculaire geen grote financiële gevolgen. Dat is ook wel zo praktisch, want er zijn geen momenten meer waarop gemeenten hun begroting met een raadsbesluit nog kunnen aanpassen. Het jaar is immers voorbij.

Deze circulaire bevat echter wel een aantal grotere onderwerpen, waarvan het wenselijk is dat de raad op voorhand hier kennis van kan nemen. In deze brief geven we per ontwikkeling aan, hoe de raad deze terug ziet in zijn besluitvorming de komende tijd.

portefeuillehouder: Jansen, T.
informatie: Ronald Hagenaaars
telefoon: 078 770 37 23
e-mail: rejl.hagenaars@zwijndrecht.nl
bijlagen:
ter inzage:

Opbouw beschouwing

Voor de overzichtelijkheid maken we in dit memo onderscheid tussen het lopende jaar (let op: dat is 2019) en de jaren 2020 e.v.

Ontwikkelingen met betrekking tot 2019 hebben hun invloed op de jaarstukken, de ontwikkelingen 2020 e.v. geven wij ter indicatie. Bij de kadernota 2021 zal op basis van de dan uitgekomen meicirculaire, de financiële ruimte voor de begroting 2021 en verder bepaald worden.

Tenslotte sluiten we de brief af met actualiteiten rondom het gemeentefonds.

Totaaloverzicht

Het verwachte effect op het begrotingsresultaat is als volgt:

Decembercirculaire 2019	2019	2020	2021	2022	2023
Geraamd resultaat (t/m BURAP-2/ toezicht brief provincie)	-227	-1.721	-477	-649	-170
Effect van de circulaire	-714	-274	-82	-50	-22
Prognose geraamd resultaat	-941	-1.995	-559	-699	-192

Bedragen x €1.000

Te zien is, dat de decembercirculaire de grootste invloed heeft op 2019; het effect op het resultaat is € 714.000 negatief. In de volgende paragraaf komen we daarop terug.

In 2020 en zeker de latere jaren zijn de effecten per saldo beperkt. "Onder de motorkap" zijn er echter wel degelijk ontwikkelingen. Ook deze worden in een aparte paragraaf verderop nog kort toegelicht.

2019 (jaarstukken)

In de onderstaande tabellen geven we de ontwikkelingen weer zoals deze uit de decembercirculaire blijken en lichten we deze toe:

	Decembercirculaire 2019	2019
	Berekening beginstand	72.632
A	Uitkeringsfactor / maatstafaantallen / overig	-114
B	Decentralisatie-uitkeringen	462
C	Suppletie-uitkering sociaal domein	-600
	Berekening eindstand	72.379

Bedragen x €1.000

Toelichting per onderwerp:

Ontwikkeling		2019	Toelichting
A	Uitkeringsfactor / maatstafaantallen / overig	-114	De Zwijndrechtse 'score' op diverse maatstaven is aangepast. Daarnaast is in deze circulaire is voor uitkeringsjaar 2019 een omvangrijke wijziging opgenomen door stijging van de landelijke aantallen bij twee maatstaven. Dat is 'medicijngebruik met drempel' en 'ouders met langdurig psychisch medicijngebruik'. Per saldo leidt dit tot het genoemde effect van € 114.000 negatief. Dit bedrag zal ten laste van het resultaat komen in de jaarstukken 2019.
B	Klimaatmiddelen Transitievisie warmte (DU)	202	Voor het opstellen van de Transitievisies Warmte ontvangen alle gemeenten een bijdrage. Deze bijdrage is bedoeld voor het uiterlijk in 2021 opstellen van Transitievisies Warmte door alle gemeenten zoals opgenomen in het Klimaatakkoord van juni 2019 en beoogt dat alle gemeenten een goede start kunnen maken met de uitvoering van het Klimaatakkoord. Voorstel zal zijn dit bedrag te bestemmen in de jaarstukken 2019.
B	Klimaatmiddelen wijkaanpak (DU)	10	Dit is het budget dat verdeeld wordt over alle gemeenten vanuit het budget voor proeftuinen aardgasvrije wijken. Voorstel zal zijn dit bedrag te bestemmen in de jaarstukken 2019.
B	Klimaatmiddelen energieloketten (DU)	32	Daarnaast is vanuit de klimaatmiddelen budget beschikbaar gesteld om bewoners en particuliere gebouw eigenaren komende periode goed te informeren met name door middel van energieloketten. Voorstel zal zijn dit bedrag te bestemmen in de jaarstukken 2019.
B	Koplopergemeenten cliëntondersteuning (DU)	218	Het voorstel van de gemeente Zwijndrecht voor versterking van de functie cliëntondersteuning is positief beoordeeld waarmee het in aanmerking komt voor een rijksbijdrage. Helaas is na beoordeling van het voorstel abusievelijk het verkeerde bedrag van € 218.000 toegekend (door het ministerie in de meicirculaire 2019), in plaats van de conform aanvraag toegezegde € 436.000. In deze circulaire wordt dit hersteld door de resterende € 218.000 toe te voegen aan de uitkering voor gemeente Zwijndrecht. Het voorstel is om dit bedrag te bestemmen in de jaarstukken 2019.
C	Suppletie-uitkering sociaal domein	-600	Doel van deze suppletie-uitkering is, om technische herverdeeleffecten tussen gemeenten te voorkomen als gevolg van het 'invlechten' van het sociaal domein de Algemene Uitkering. Op dit moment zijn voor de meeste maatstaven die onderdeel uitmaken van de suppletie-uitkering 2019 de definitieve gegevens al bekend. Actualisatie van de uitkering met deze gegevens heeft een dermate groot effect op de bedragen per gemeente dat de fondsbeheerders, in afstemming met de VNG, besloten hebben de suppletie-uitkering bij deze circulaire tussentijds na te calculeren. Dit leidt tot een nadeel van € 600.000 voor Zwijndrecht, welke in het jaresultaat van 2019 zal vallen.

Bedragen x €1.000

Periode 2020-2023 (BURAP-1 2020 / Kadernota 2021)

De gevolgen voor latere jaren zijn van beperktere aard. Deze zullen verwerkt worden in samenhang met de Meicirculaire 2020, bij de besluitvorming van de raad rondom de BURAP-1 2020 en Kadernota 2021.

	Decembercirculaire 2019	2020	2021	2022	2023
	Berekening beginstand	75.137	76.104	76.528	77.156
A	Uitkeringsfactor / maatstafaantallen / overig	-195	-3	29	57
B	Decentralisatie-uitkeringen	1	1	1	1
C	Suppletie-uitkering sociaal domein	-79	-79	-79	-79
	Berekening eindstand	74.864	76.024	76.479	77.134

Bedragen x €1.000

Toelichting per onderwerp:

	Ontwikkeling	Toelichting
A	Uitkeringsfactor / maatstafaantallen / overig	Dit zijn de meerjarige effecten van het bijwerken van de aantallen en de correctie/herzieing van databestanden bij het ministerie. De gesaldeerde effecten zijn beperkt. De 'dip' in 2020 komt door het feit dat we verwachten dat het aantal bijstandsontvangers gedurende 2019 is gedaald. Zal in BURAP/Kadernota ten gunste/laste van het geraamd resultaat worden gebracht.
B	Brede impuls combinatiefuncties/buurtspportcoaches (DU)	Betreft een kleine herberekening van deze langlopende uitkering. Zal in BURAP/Kadernota in de begroting worden verwerkt door het budget toe te voegen aan de betreffend ebegrotingspost.
B	Suppletie-uitkering sociaal Domein	Dit is een (voorlopige) inschatting van het structurele effect van de mutatie op deze uitkering. De inhoudelijke-technische toelichting vindt u bij het jaar 2019, hierboven. Zal in BURAP/Kadernota ten gunste/laste van het geraamd resultaat worden gebracht.

Vooruitblik

Deze decembercirculaire geeft wederom aan dat er flinke bijstellingen van de gemeentelijke inkomsten zijn, waarop niet of nauwelijks te sturen valt. Ze overvallen zelfs de fondsverdelers (ministerie) zelf met regelmaat, getuige de toelichtende teksten bij de suppletie-uitkering sociaal domein.

Ook zullen op korte termijn (eind februari) de voorlopige effecten van de nieuwe herijking van het gemeentefonds worden gedeeld. Het streven van het ministerie is, deze effecten al in de komende meicirculaire te verwerken. Herijking leidt per definitie tot verschuivingen in hoogte van het gemeentefonds voor individuele gemeenten. Naar onze verwachting zal er naar aanleiding van die voorlopige uitkomsten, nog stevig gelobbyd gaan worden door (nadeel-) gemeenten. Dit betekent dat de voorlopige uitkomsten ook echt dat zullen zijn: voorlopig. Zodra deze voorlopige uitkomsten bekend zijn, zullen ze wel worden gedeeld. Eén en ander kan namelijk forse invloed hebben op (het gebrek aan) financiële ruimte de komende jaren.

Gelet op het bovenstaande bezinnen we ons dan ook op werkwijzen die onze eigen begroting stabielere kunnen maken in relatie tot de (vele) bijstelmomenten van het gemeentefonds.

Hoogachtend,

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,